

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
Decizie

Nr.10 din 27.04.99

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.48-49/31 din 13.05.1999

* * *

Curtea Constituțională în componența:

Pavel BARBALAT - președinte
Nicolae CHISEEV - judecător
Mihai COTOROBAI - judecător-raportor
Constantin LOZOVANU - judecător
Gheorghe SUSARENCO - judecător
Ion VASILATI - judecător

cu participarea grefierului Aliona Balaban, reprezentantului Parlamentului Ion Creangă, șeful sectorului relații cu autoritățile publice în Direcția juridică a Aparatului Parlamentului, călăuzindu-se de art. 135 alin. (1) din Constituție, art. 24, art. 25 lit. g) și art. 31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul privind controlul constituționalității art. 14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 1998 nr. 1424-XIII din 23 decembrie 1997.

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputatului Eugen Rusu, depusă la 4 martie 1999, în conformitate cu art. 38 și 39 din Codul jurisdicției constituționale.

Prin decizia Curții Constituționale din 10 martie 1999 sesizarea a fost acceptată pentru examinare și înscrisă în ordinea de zi.

Examinînd materialele dosarului și audiind informația judecătorului-raportor, punctul de vedere al reprezentantului Parlamentului,

Curtea Constituțională

a constatat:

La 23 decembrie 1997 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 1998 nr. 1424-XIII, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1998 (în continuare - Legea nr. 1424-XIII).*

-----
* M.O., 1998, nr.14-15, art. 67.

La 22 iulie 1998, prin Legea nr. 101-XIV "Pentru rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 1998" (în continuare - Legea nr. 101-XIV)**, Legea nr. 1424-XIII a fost modificată, inclusiv art. 14. Legea nr. 101-XIV a intrat în vigoare la 13 august 1998, data publicării acesteia în "Monitorul Oficial".***

** M.O., 1998, nr. 75-76, art. 510.

*** M.O., 1999, nr. 1-2, art. 2.

Prin Hotărîrea Curții Constituționale nr. 38 din 15 decembrie 1998 Legea nr. 101-XIV a fost declarată neconstituțională****. Iar prin Decizia nr. 1 din 18 ianuarie 1999 Curtea Constituțională a sistat procesul privind controlul constituționalității art. 14 din Legea nr. 1424-XIII în redacția Legii nr. 101-XIV, contestat de deputatul Eugen Rusu printr-o sesizare depusă la 5 noiembrie 1998, pe motiv că Curtea s-a pronunțat deja în această problemă.

Astfel, art. 14 din Legea nr. 1424-XIII a produs efecte juridice în redacția inițială de la 1 ianuarie 1998 pînă la 13 august 1998, data intrării în vigoare a Legii nr. 101-XIV, și în redacția acesteia pînă la 15 decembrie 1998, data cînd a fost declarată neconstituțională, și în sfîrșit, din nou în redacția inițială a Legii nr. 1424-XIII, pînă la 12.02.99, momentul intrării în vigoare a Legii bugetului asigurărilor

sociale de stat pe anul 1999 nr. 231-XIV.****

**** M.O., 1999, nr. 14-15, art.62.

Potrivit art. 14 din Legea nr. 1424-XIII, sumele eliberate de către instituțiile bancare pentru plata pensiilor, indemnizațiilor și compensațiilor au fost scutite de taxa pe comision.

Considerînd această prevedere contrară Constituției, autorul sesizării solicită controlul constituționalității ei.

Punînd pe rol dosarul în cauză, Curtea Constituțională reține următoarele.

Conform art.131 din Constituție, bugetul asigurărilor sociale de stat, care este parte componentă a bugetului public național, este supus anual aprobării Parlamentului. Dacă bugetul asigurărilor sociale de stat nu a fost adoptat prin lege cu cel puțin trei zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, se aplică în continuare bugetul asigurărilor sociale de stat al anului precedent, pînă la adoptarea noului buget.

La 12 februarie 1999 a expirat termenul de aplicare a Legii nr. 1424-XIII, aceasta pierzîndu-și validitatea juridică, deoarece a intrat în vigoare Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 1999.

De menționat, că în urma examinării sesizării privind controlul constituționalității art. 14 din Legea nr. 1424-XIII Curtea Constituțională a constatat necoresponderea evidentă a prevederilor acestui articol principiilor constituționale ale economiei de piață și concurenței loiale (art.9 alin.(3), art. 126 alin. (1) și alin. (2) lit. b) din Constituție), ceea ce, implicit, conduce la încălcarea legislației în vigoare cu privire la activitatea de întreprinzător - Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 "Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi"*****, Legea nr. 906-XII din 29 ianuarie 1992 "Privind limitarea activității monopoliste și dezvoltarea concurenței"*****.

***** M.P., 1994, nr. 2, art. 33.

***** M.P., 1992, nr. 2, art. 46.

De remarcat, însă, că, potrivit art. 135 alin. (1) din Constituție, Curtea Constituțională exercită controlul constituționalității și se pronunță în fond numai asupra actelor normative aflate în vigoare la momentul examinării cauzei.

Avînd în vedere că Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 1998 nr. 1424-XIII din 23 decembrie 1997 a încetat să mai producă efecte juridice, Curtea Constituțională consideră necesar a sista procesul privind controlul constituționalității art. 14 din această lege.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 135 alin. (1) din Constituție, art. 60, 61 alin. (3) și art. 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

d e c i d e :

1. Sistează procesul privind controlul constituționalității art. 14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 1998 nr. 1424-XIII din 23 decembrie 1997.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data pronunțării și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 27 aprilie 1999.
Nr. 10.